
PROFIELSCHETS BURGEMEESTER RIDDERKERK

INLEIDING

Ridderkerk zoekt een nieuwe burgemeester. In deze profielschets wordt in het kort ingegaan op de karakteristiek van de gemeente. Vervolgens worden de belangrijkste rollen en taken van de burgemeester beschreven en worden de specifieke vaardigheden en kwaliteiten genoemd waarover de nieuwe burgemeester moet beschikken. Vanzelfsprekend dient daarnaast aan de algemene functie-eisen te worden voldaan die aan een burgemeester worden gesteld (o.a. de basiscondities, zoals genoemd in de Handreiking benoemingsproces burgemeester). Bij de opstelling van deze profielschets zijn de demissionaire wethouders betrokken geweest. De profielschets is door de raad vastgesteld op 24 maart 2010.

Daar waar in deze schets "hij" of "zijn" staat kan ook "zij" of "haar" worden gelezen.

Verdere informatie kunnen belangstellenden voor de functie vinden op de gemeentelijke website www.ridderkerk.nl achter de banner "Nieuwe burgemeester".

KARAKTERISTIEK VAN RIDDERKERK

Ridderkerk

Ridderkerk is een middelgrote, stedelijke en groene gemeente, gelegen in het Rijnmondgebied, grenzend aan het Drechtstedengebied en aan belangrijke infrastructuur (rijkswegen A15 en A16 en rijkswaterwegen). Veel grootstedelijke voorzieningen zijn daardoor op relatief korte afstand beschikbaar in de regio. In Ridderkerk zelf is een behoorlijk voorzieningenniveau als het gaat om winkels, wijk- en sportvoorzieningen en scholen.

De ruim 44.500 inwoners die Ridderkerk telt, wonen verdeeld over acht wijken. De wijken hebben hun eigen uiteenlopende identiteit. Met name de oudere wijken hebben nog een dorps karakter. Het aantal ouderen in de gemeente neemt absoluut en relatief sterk toe. De gemiddelde leeftijd van een Ridderkerker is 52 jaar (landelijk 39 jaar). De beroepsbevolking van Ridderkerk is relatief klein (circa 30%). Daarvan werkt wel 60% binnen de gemeentegrenzen. Ridderkerk beschikt over veel arbeidsintensieve bedrijven. Ridderkerk wil een aantrekkelijke woon- en vestigingsplaats zijn en blijven. Ridderkerk kiest voor een wijkgerichte benadering, zet in op duurzaamheid, kwaliteit en een leefbare en veilige omgeving. In de Ridderkerkse Structuurvisie (vastgesteld 29 juni 2009) zijn de uitdagingen benoemd waar Ridderkerk voor staat en aan wil werken:

1. Een gezonde bevolkingsopbouw.
2. Herpositionering van de woonwijken.
3. Continuering van de werkgelegenheid.
4. Meer handen op de werkvloer.
5. Verbeteren van de positie van het openbaar vervoer en het langzaam verkeer.
6. Versterken van de identiteit en sociale samenhang op wijkniveau.
7. Voorzieningen op peil.
8. Duurzaam en milieubewust.

Wij willen een lokale samenleving waarin mensen en groepen harmonieus en gebroederlijk met elkaar leven, zonder dat dit ten koste hoeft te gaan van de eigen identiteit. Juist vanwege de veerkracht van de samenleving en het behoud daarvan, is het van belang dat mensen en groepen samenwerken.

Op de maatschappelijke veerkracht is van invloed de betekenis die de gemeente daaraan wil toekennen en geven. Wij doen dit met name op het terrein van participatie. Hoewel deze de laatste jaren veel groter is geworden, is de onvrede over het gemeentelijk handelen eveneens toegenomen (participatieparadox). Dit heeft onder andere te maken met hoe wij groepen/adviesplatforms e.d. bij de participatie betrekken. Daarnaast zijn er in Ridderkerk veel inwoners die zich weinig maatschappelijk betrokken voelen (buitenstaanders, zie Rapport Sociale cohesie en burgerschapsstijlen gemeente Ridderkerk).

Grenzend aan de stad Rotterdam, deel uitmakend van de Stadsregio Rotterdam en grenzend aan de Drechtsteden willen wij het karakter van onze gemeente en haar wijken zo veel mogelijk behouden. Ons afsluiten is daarvoor geen optie. Alleen al de problematiek rond de luchtvervuiling en geluidsoverlast (rijkswegen) binnen onze gemeente vraagt om een regionale aanpak. Daarnaast zijn er regionale en zelfs bovenregionale problemen waarbij voor de oplossing door anderen ook naar Ridderkerk wordt "gekeken".

Raad

De raad (sinds deze periode 27 leden) bestaat uit de zeven fracties van:

- Leefbaar Ridderkerk (10 zetels)
- SGP (5 zetels)
- PvdA (4 zetels)
- VVD (2 zetels)
- D66/GroenLinks (2 zetels)
- CDA (2 zetels)
- ChristenUnie (2 zetels)

Voor een overzicht van de samenstelling van de raad in de afgelopen jaren, verwijzen wij u naar de gemeentelijke website, achter de banner "Nieuwe burgemeester".

De raad wordt ondersteund door een raadsgriffie bestaande uit 3fte.

College van burgemeester en wethouders

Op het moment van vaststelling van deze profielschets zijn de coalitie-onderhandelingen nog gaande. Het streven is er op gericht in de raadsvergadering van 15 april a.s. de wethouders te benoemen en het coalitie-akkoord te bespreken. Zodra het akkoord openbaar is, wordt dit op de gemeentelijke website geplaatst.

Tot de portefeuille van de nieuwe burgemeester zullen in ieder geval horen:

- a. Zijn wettelijke taken. Hiertoe behoort het taakveld Veiligheid dat tevens een programma in de Programmabegroting is.
- b. De coördinatie ten aanzien van "handhaving".
- c. Integriteitbeleid.
- d. Juridische kwaliteitszorg.
- e. De bestuurlijke coördinatie ten aanzien van de Stadsregio Rotterdam. De burgemeester bekleedt één van de twee zetels die Ridderkerk heeft in het algemeen bestuur.
- f. Bestuurlijk coördinatie ten aanzien van de samenwerking tussen Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk (BAR) en het lidmaatschap van de bestuurlijke stuurgroep.

Met inachtneming van de politieke verhoudingen zal de verdere portefeuille-inhoud van de burgemeester, op basis van persoonlijke kwaliteit(en) en eigenschappen en in overleg met de overige leden van het nieuwe college van burgemeester en wethouders, worden vastgesteld.

Ambtelijk apparaat

De relatie tussen het college en de ambtelijke organisatie is goed en te kenmerken als een van korte lijnen en een informele samenwerking.

De organisatie Ridderkerk bestaat uit 320 medewerkers en het zogeheten directiemodel wordt gehanteerd. De organisatie is voortdurend in beweging en een jaar geleden is, door de invoering van proces gestuurd werken, de traditionele rol van het afdelingshoofd losgelaten. Dit heeft geleid tot sturing door een resultatenmanager en sturing door een mensenmanager. Hiermee wordt gestuurd op de vraag en op samenwerking. Het resultaat voor de burger in zijn diverse rollen staat centraal. Samenwerken betekent: elkaar opzoeken, over de grenzen van afdelingen heen, om samen het verschil te maken voor de Ridderkerkers.

Openbare orde

In vergelijking met andere gemeenten kan Ridderkerk in het algemeen worden aangemerkt als een veilige gemeente. Gelegen binnen een sterk stedelijk gebied hebben de ontwikkelingen van de grote stad ook hun uitstraling op Ridderkerk.

De burgemeester van Ridderkerk is lid van het Regionaal College van het politiekorps Rotterdam-Rijnmond. Tevens is de burgemeester lid en voorzitter van het Bestuurlijk Justitieel Overleg (BJO) voor het politiedistrict Feijenoord-Ridderster, waartoe naast Ridderkerk ook behoren de Rotterdamse deelgemeenten Feijenoord en IJsselmonde. Binnen dit overleg wordt de burgemeester ook geconfronteerd met de veiligheidsproblematiek van twee deelgemeenten van Rotterdam.

Medio 2007 is de Stuurgroep Veilig Ridderkerk in het leven geroepen. Alle (deel)gemeenten in het district beschikken over zo'n groep. Het bestaande BJO blijft wel het hoogste overlegplatform. De stuurgroep geeft sturing aan (actuele) ontwikkelingen op het brede terrein van integrale veiligheid en stemt deze af. In de stuurgroep zijn o.a. vertegenwoordigd de politie, het OM en de brandweer.

De burgemeester vertegenwoordigt de raad in het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en in HALT.

Per 1 januari 2008 is de Ridderkerkse brandweer overgedragen aan de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. De in Ridderkerk gestationeerde brandweer bestaat voor een groot deel uit vrijwilligers (37 van de 41).

TAKEN EN ROL VAN DE BURGEMEESTER

Veiligheid

De gemeente heeft op het gebied van de integrale veiligheid een regierol. Van belang is dat de burgemeester visie en richting weet te organiseren zowel binnen de eigen gemeente als binnen de samenwerkingsverbanden. De burgemeester moet aantoonbare affiniteit hebben met dit beleidsveld en op pro-actieve wijze vorm weten te geven aan dit beleid. Daadkracht en besluitvaardigheid op dit terrein zijn van belang. Juist nu de besluitvorming steeds meer op het intergemeentelijke niveau plaatsvindt, is het van belang goed te communiceren met de raad (ook als vertegenwoordiger van de raad in de diverse organen) en samen met de raad en het college de lokale kleur te bepalen en in te brengen. De burgemeester dient er voor te zorgen dat de relatie tussen lokaal en regionaal behouden blijft en daar waar nodig verbeterd wordt. Daadkracht is ook verlangd als het gaat om het handhavingsbeleid op het gehele gemeentelijke beleidsterrein.

De burgemeester moet belangstelling hebben voor en zich betrokken weten bij de mensen van de diverse hulpdiensten. In het bijzonder als het gaat om de brandweer. De burgemeester dient zich in te zetten voor de verbondenheid van het brandweerkorps met de samenleving en voor de werving van vrijwilligers uit die samenleving.

Hij dient open te staan voor persoonlijke problemen die inwoners ten aanzien van onveiligheid ondervinden en dient daarbij handelend op te treden. Zijn communicatieve vaardigheden zijn daarbij van belang als het gaat om de beperkingen die er zijn voor de hulpdiensten en de eigen verantwoordelijkheid die inwoners hebben ten aanzien van hun eigen veiligheid.

Gezicht van de gemeente

De burgemeester moet het gezicht willen en kunnen zijn van de gemeente, maar als verbinder ook ruimte weten te creëren voor ambities van anderen. Met een goed inlevingsvermogen dient hij, zonder in te boeten aan gezag en respect, open en voor een ieder aanspreekbaar te zijn. Ook op eigen initiatief dient hij belangstelling te tonen voor het wel en wee van de Ridderkerker. Deze kwaliteiten laten onverlet dat hij in staat moet zijn op heldere, rustige en duidelijke wijze in conflictueuze situaties of situaties waarin belangentegenstellingen bestaan, aan te geven wat de positie van de gemeente is en haar mogelijk- en onmogelijkheden zijn.

Cohesie

Ridderkerk kent een rijk kerkelijk- en verenigingsleven dat een belangrijke rol speelt in de samenleving. De burgemeester dient hiervoor een oprechte belangstelling te hebben en zich in te zetten voor de verbinding tussen samenleving en verenigingsleven v.v. en tussen de verenigingen onderling. Van de burgemeester verwachten wij als verbinder een actieve rol bij het vergroten van het vermogen van de samenleving (inwoners, instellingen en bedrijfsleven) om zelf problemen aan te pakken. Inzet op sociale cohesie en sociaal kapitaal zijn daarbij van belang. Met name zal de burgemeester, naast de portefeuillehouder, moeten zorgen dat de gemeente vaker het contact zoekt met het Ridderkerkse bedrijfsleven en stimuleren dat het Ridderkerkse bedrijfsleven zich actiever opstelt ten aanzien van de samenleving en het gemeentebestuur.

De rol en betekenis van het gemeentebestuur kan niet los worden gezien van het vermogen van de samenleving om zelf problemen aan te pakken, los van de inspanningen van de gemeente. Wij verwachten dat de burgemeester binnen de gemeentelijke en de maatschappelijke discussies dit thema steeds onder de aandacht brengt en het gemeentebestuur alert houdt op de vraag wat de maatschappelijke veerkracht betekent voor te maken bestuurlijke keuzes.

Vanuit zijn verbindende rol stimuleert de burgemeester dat groepen en organisaties willen en kunnen samenwerken om zo de maatschappelijke veerkracht te vergroten.

Samenwerking

De burgemeester dient over een grote kennis, omgevingsbewustzijn en bestuurlijke gevoeligheid te beschikken als het gaat om bestuurlijke samenwerking op het niveau van alle bestuurslagen. De bedreigingen en kansen die er voor Ridderkerk op dit punt zijn en de keuzes die Ridderkerk daarbij wil maken, weet hij voor de komende tijd, in overleg met raad en college, op de agenda te zetten. Hij weet communicatief goed om te gaan met de (vermeende) tegenstelling die er kan zijn tussen bovenlokale en lokale belangen en brengt in discussies daarover het Ridderkerkse belang en haar identiteit goed naar voren.

Binnen het college bewaakt en stimuleert de burgemeester dat de raad ten aanzien van de verbonden partijen goed en tijdig wordt geïnformeerd en bij de besluitvorming wordt betrokken.

Functie binnen college

Collegiaal bestuur moet voor de burgemeester meer zijn dan een wettelijke eis. Als teamleider van het college versterkt hij de groepscohesie en samenwerking. Daarnaast biedt hij, binnen de collegiale verantwoordelijkheid, ruimte voor individuele prestaties van de wethouders. Zijn bestuurlijke gevoeligheid en besluitvaardigheid geven de garantie dat hij zijn rollen binnen het college goed vervult.

Dualisme en voorzitterschap raad

Ook als voorzitter van de raad staat hij boven de partijen. Zijn voorzitterschap van zowel raad als college weet hij, onder erkenning van de spagaat, goed uit elkaar te houden. In de besluitvormingsprocessen houdt hij de duale posities goed in het oog.

Als voorzitter van de raad geeft hij de raad(sleden) ruimte om zijn (hun) duale rol te vervullen en in te vullen.

Als de onderlinge verhoudingen tussen raad en college niet meer de politieke verschillen betreffen of de bestuurskracht ernstig belemmeren, heeft hij als voorzitter van zowel raad als college een verbindende rol.

Hij dient er als raadsvoorzitter op toe te zien dat op transparante en duidelijke wijze besluitvorming tot stand komt. Door zijn wijze van voorzitten is hij in staat de tijdsduur van de raadsvergaderingen te beïnvloeden. Zonder de tijdsduur van de raadsvergaderingen uit het oog te verliezen, dient hij ruimte te geven aan interrupties en het duale debat tussen de fracties.

BESTUURSTIJLEN

Ridderkerk kiest voor een burgemeester met als meest kenmerkende een verbindende bestuursstijl. Als het gaat om veiligheid dient hij ook te kunnen aanjagen. Eigenschappen als van een procesregisseur zijn nodig voor zijn taak op het gebied van de bestuurlijke samenwerking en voor de aandacht die hij dient te hebben voor de vertaling van beleid/visie in uitvoering.

VAARDIGHEDEN EN KWALITEITEN

Voor het goed vervullen van genoemde rollen dient de nieuwe burgemeester te beschikken over de volgende vaardigheden en kwaliteiten (in volgorde van belangrijkheid):

1. communicatief
2. bestuurlijke gevoeligheid
3. inlevingsvermogen
4. besluitvaardigheid
5. omgevingsbewustzijn
6. daadkracht

Via de gemeentelijke website en de gemeentelijke pagina in het huis-aan-huisblad De Combinatie hebben de inwoners twee weken de tijd gehad om uit 15 genoemde kwaliteiten er 3 te kiezen die zij het belangrijkste vinden voor de nieuwe burgemeester. In totaal hebben 205 mensen op de oproep gereageerd. De 3 meest gekozen kwaliteiten zijn in volgorde:

1. Weet zich in de achtergrond van mensen in te leven, heeft daarvoor belangstelling en heeft voor hen respect.
2. Is toegankelijk voor iedereen, luistert en legt gemakkelijk contacten.
3. Weet bij problemen te bemiddelen en oplossingen te vinden.

De raad onderschrijft dat de nieuwe burgemeester over deze kwaliteiten dient te beschikken. Daarnaast achten wij het van belang dat de burgemeester over relativeringsvermogen beschikt.

OVERIGE VOORWAARDEN EN ASPECTEN

Met het oog op de gewenste continuïteit wordt van de burgemeester verwacht dat hij ten minste zes jaar burgemeester van Ridderkerk wil blijven.

De burgemeester heeft bestuurservaring.

(Neven)functies uit hoofde van het burgemeesterschap worden gemeld aan het Presidium.

Het voornemen tot aanvaarding van een nevenfunctie, anders dan uit hoofde van het burgemeesterschap wordt aan de raad gemeld. Deze nevenfuncties dienen altijd ondergeschikt te zijn aan de uitoefening van het burgemeesterschap.

De gemeente beschikt niet over een ambtswoning. Wij verwachten dat de kandidaat zo snel mogelijk na zijn benoeming tot burgemeester in de gemeente komt wonen. De gemeente is bereid mee te denken over en mee te zoeken naar geschikte woonruimte. Uiteraard zullen de geldende rechtspositionele regelingen op dit punt van toepassing zijn

Deelname aan een assessment behoort tot de mogelijkheden. Na vrijgave van de rapportage door de kandidaat, zal de commissaris van de Koningin van de rapportage ook op de hoogte worden gesteld.

Desgewenst biedt de gemeente de mogelijkheid zich in het eerste jaar voor de verdere ontwikkeling te laten begeleiden.

De raad zal een aanbeveling doen, zonder daaraan enige kwalificatie te geven.

De raad van Ridderkerk, 24 maart 2010

VERDERE INFORMATIE KUNNEN BELANGSTELLENDE VOOR DE FUNCTIE VINDEN OP DE GEMEENTELIJKE WEBSITE WWW.RIDDERKERK.NL ACHTER DE BANNER "NIEUWE BURGEMEESTER".